

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНИХ ТА КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ В УКРАЇНІ

Д.С. Черняк, кандидат соціологічних наук, доцент

П.І. Квятковська, студентка

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: культурні та креативні індустрії.

Важливим сектором економіки в постіндустріальному суспільстві стає культура як простір для реалізації бізнес-проектів. Дедалі на ринку праці зростає попит на людей творчих професій, креативних – здатних продукувати незвичайні ідеї, неповторні продукти, знаходити оригінальні рішення, відмовлятися від традиційних схем мислення, виконувати завдання нестандартно, кмітливих та винахідливих, а креативність вважають однією з головних якостей людини XXI століття. Напрями діяльності, що базуються на творчій складовій індивідуальної праці, здатні створювати додану вартість та робочі місця внаслідок використання інтелектуальної власності отримали назву креативні індустрії. Згідно Закону України «Про культуру» під креативними індустріями розуміють «види економічної діяльності, метою яких є створення доданої вартості і робочих місць через культурне (мистецьке) та/або креативне вираження» [1]. До основних видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій, згідно розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 квітня 2019 року № 265-р, відносять: виробництво ювелірних і подібних виробів, біжутерії, музичних інструментів; видання книг, газет, журналів та періодичних видань; комп'ютерних ігор та комп'ютерного забезпечення; виробництво, компонування та розповсюдження кіно- та відеофільмів, телевізійних програм; видання звукозаписів; діяльність у сфері радіомовлення і телевізійного мовлення; комп'ютерне програмування та консультування з питань інформатизації; діяльність інформаційних агентств, у сфері зв'язків із громадськістю, архітектури; дослідження і експериментальні розробки у сфері суспільних і гуманітарних наук; рекламні агентства; діяльність із дизайну, у сфері фотографії; надання послуг з перекладу; освіту в сфері культури; театральну та концертну діяльність; індивідуальну мистецьку діяльність; функціонування театральних і концертних залів, бібліотек і архівів, музеїв. [2]

За даними дослідження, проведеного Київською школою економіки на замовлення та у співпраці з Міністерством культури та інформаційної політики України, за підтримки програми USAID «Конкурентоспроможна економіка України», креативні індустрії в 2019 році в Україні згенерували 3,94% доданої вартості (€ 117 млрд), забезпечили роботою 352 тисяч людей, або 3,6% зайнятих осіб, експорт креативних товарів склав \$ 0,51 млрд, а експорт послуг — \$ 5,4 млрд (30% загального експорту послуг). [3] Не зважаючи на те, що сфера культурних і креативних індустрій зазнала кардинальних змін та значних втрат внаслідок епідемії коронавірусу та війни, вона залишається пріоритетним напрямом державної підтримки. Зокрема в Плані відновлення

України значна увага приділена креативним індустріям та вдосконаленню освіти в цій сфері. Актуальності набуває питання визначення напрямків та шляхів розвитку креативної економіки, що активно обговорюється науковцями, політиками, управлінцями, представниками органів влади, підприємцями.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про культуру» // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>
2. Про затвердження видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265-2019-%D1%80>
3. МКІП презентує економічне дослідження креативних індустрій // <https://mkip.gov.ua/content/novini.html>

УДК: 316.722+330.163.14]:316.3

КУЛЬТУРНІ ТА КРЕАТИВНІ ІНДУСТРІЇ ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Д.С. Черняк, кандидат соціологічних наук, доцент

Є.Б. Бівалькевич, студентка

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: культурні індустрії, креативні індустрії, креативність.

Креативність виступає в якості найбільш цінного товару сучасної економіки, зазначає в своїй роботі «Креативний клас: люди, що змінюють майбутнє» соціолог Р. Флоріда. Провідним інститутом креативної економіки, на думку науковця, стає Університет [1]. Дослідники зазначають, що в сучасному полікультурному середовищі зростає роль культурних і креативних індустрій як потенціалу для економічного зростання, збереження та просування культурної спадщини, підвищення рівня культури та якості життя населення. Зокрема директор UNCTAD з міжнародної торгівлі та сировинних товарів Памела Коук-Гамільтон наголошує, що «креативна економіка та її галузі є стратегічними секторами, що здатні підвищити конкурентоспроможність, продуктивність, стійке зростання, експортний потенціал» [2], а отже, дедалі креативні галузі стають привабливою сферою для інвестицій. Важлива роль культурних та креативних галузей в створенні робочих місць та забезпеченні зайнятості, в першу чергу молоді. Так креативні та культурні індустрії надають роботу по всьому світу 30 млн. чоловік та приносять дохід в розмірі 2,25 млрд. дол. [4]

Креативні індустрії лежать на перехресті мистецтва, бізнесу та технологій та сприяють розвитку технологічного прогресу, інноваціям, відіграють провідну роль у зближенні різних культур та створенні спільного культурного простору.

Список використаних джерел

1. Флоріда Р. Креативный класс: люди, которые меняют будущее. – Пер с англ. – М.: Изд.дом «Классика - XXI», 2007. – 421.